

Kitabu cha Yoeli na Kanisa la Waadventista wa Sabato la Laodikia - Nambari Ishirini na Nne

Jeff Pippenger

2026-01-06

Nambari Ishirini na Nne

Tulimalizia makala yetu iliyopita tukigusia mistari mitatu sambamba ya ushuhuda wa kinabii inayowakilishwa na sura za kumi na moja hadi ishirini na mbili katika kitabu cha Mwanzo, kitabu cha kwanza cha Agano la Kale; Mathayo, kitabu cha kwanza cha Agano Jipya; na Ufunuo, kitabu cha mwisho cha Agano Jipya na cha Biblia. Mistari wa Mwanzo unatambulisha agano na Abram; mistari wa Mathayo unatambulisha agano na kanisa la Kikristo, huku Petro akiwa ishara ya mwanzo na mwisho wa Israeli ya kiroho ya kisasa. Aya za katikati za mistari yote miwili zinatambulisha muhuri wa Mungu; kwa Abram ulikuwa “tohara,” na kwa Petro ulikuwa kubadilishwa kwa jina lake. Aya ya katikati ya mistari katika Ufunuo ni sura ya kumi na saba, aya ya kumi na mbili.

Na zile pembe kumi ulizoziona ni wafalme kumi, ambao hawajapokea ufalme bado; bali wanapokea mamlaka kama wafalme kwa muda wa saa moja pamoja na yule mnyama. Ufunuo 17:12.

Mwanzo na Mathayo hubainisha muungano wa Uungu na ubinadamu, na Ufunuo hubainisha muungano wa mnyama na joka wakati wa sheria ya Jumapili. Mikondo yote mitatu inaelekeza kwenye sheria ya Jumapili ambapo kundi moja hudhihirisha alama ya mnyama na jingine muhuri wa Mungu. Ile bandia ya mnyama na joka iliyo katika aya ya kumi na mbili ni rejea ya omega kwa mnara wa Nimrodi katika Mwanzo kumi na moja. Huko dini bandia ya agano ilipata hukumu yake, na katika Ufunuo kumi na saba yule kahaba, ambaye ni Babeli iliyo kuu, anahukumiwa. Nimrodi ni alfa kwa omega ya Vatikani, na kwa sababu hii upapa ndio Babeli iliyo kuu, omega kwa Babeli ya Nimrodi iliyo alfa.

Jambo la kuzingatia katika aya hizi tatu za katikati ni kwamba ushuhuda uliomo katika kila sehemu ya katikati ya mistari kwa kweli unajumuisha aya tatu.

Huu ndio agano langu, ambalo mtalishika, kati yangu na ninyi na uzao wenu baada yenu: Kila mtoto mwanamume miongoni mwenu atatahiriwa. Nanyi mtatahiri nyama ya govi lenu; nayo itakuwa ishara ya agano lililo kati yangu na ninyi. Na mtoto wa siku nane atatahiriwa miongoni mwenu, kila mtoto mwanamume katika vizazi vyenu, aliyezaliwa nyumbani, au aliyenunuliwa kwa fedha kutoka kwa mgeni asiye wa uzao wenu. Mwanzo 17:10-12.

Yesu akajibu, akamwambia, Heri wewe, Simoni Barjona; kwa kuwa si mwili na damu vilivyokufunulia hilo kwako, bali Baba yangu aliye mbinguni. Nami nakuambia pia, kwamba wewe ndiwe Petro, na juu ya mwamba huu nitalijenga kanisa langu; wala milango ya kuzimu haitalishinda. Nami nitakupa funguo za ufalme wa mbinguni; na chochote utakachofunga duniani kitafungwa mbinguni; na chochote utakachofungua duniani kitafunguliwa mbinguni.

Mathayo 16:17-19.

Na yule mnyama aliyekuwapo, wala hayupo, ndiye wa nane, naye ni mmoja wa wale saba, naye ataingia katika maangamizi. Na zile pembe kumi ulizoziona ni wafalme kumi, ambao bado hawajapokea ufalme; lakini watapokea mamlaka kama wafalme kwa saa moja pamoja na yule mnyama. Hawa wana nia moja, nao watampa yule mnyama mamlaka yao na nguvu zao. Ufunuo 17:11-13.

Hadithi ya agano bandia linalowakilishwa na matofali na chokaa ya Nimrodi, na mfumo wake bandia wa kanisa na dola, unaowakilishwa na mnara na mji, ni mfano wa mfumo bandia wa picha ya mnyama unaowakilishwa katika omega ya hadithi ya Nimrodi. Mistari mitatu, yenye vituo vitatu vya katikati katika aya tatu, ambavyo vyote vinashuhudia agano la uzima na agano la mauti. Wale mia moja na arobaini na nne elfu ndio wa nane wa kweli walio wa wale saba, na Upapa ni bandia tu. Kundi la Nimrodi lina umoja wa nia katika ndoa yao, bandia kwa wale mia moja na arobaini na nne elfu, ambao wameunganishwa kwa nia ya Kristo. Yule mnyama bandia "alikuwepo, wala hayupo," ni bandia ya Kristo aliyekuwako, aliyepo, na atakayekuja. Katika aya ya nane dhahirisho kamili la bandia linalowakilishwa na Upapa linaonyeshwa.

Mnyama yule uliyemwona alikuwapo, wala hayupo; naye atapanda kutoka kwenye shimo lisilo na mwisho, aende kwenye maangamizi. Nao wanaokaa duniani watastaajabu—ambao majina yao hayakuandikwa katika Kitabu cha Uzima tangu kuwekwa misingi ya dunia—watakapoona yule mnyama aliyekuwapo, na hayupo, na bado yupo. Ufunuo 17:8.

Yesu ndiye aliyekuwako, yupo, na atakayekuja, na upapa, wa nane aliye wa wale saba, ndiye mnyama ambaye "alikuwako, hayupo, na bado yupo." "Saa moja" ambayo ndoa ya joka na mnyama inawakilisha ni historia inayoanzia sheria ya Jumapili, ambapo laki moja, wanaowakilishwa na Petro na Abramu, wanapaa mbinguni kama bendera, wakati huohuo upapa unapoinuka.

Tumekuwa tukitafuta kushughulikia kitabu cha Yoeli kutoka katika mtazamo kwamba Petro katika Pentekoste alitambua ujumbe wake wa Kipentekoste kuwa utimizaji wa Yoeli. Katika mistari mitatu ya agano, kila mmoja ukiwa na sura kumi na mbili, aya tatu za katikati za kila mistari hushughulikia historia ileile, na Petro anaakisiwa katika historia hiyo kuwa pamoja na Yesu huko Kaisaria Filipi, ambayo ni Panium, mahali ambapo ulimwengu sasa uko ukingoni mwa kuipitia. Katika Panium, Petro pia yuko Yerusalemu katika miminiko wa Kipentekoste. Mistari hiyo mitatu ya sura kumi na mbili huungana katika Panium na Pentekoste, wakati muhuri wa Mungu unapowekwa juu ya bibi-arusi wa Kristo na alama ya mnyama inapowekwa juu ya bibi-arusi wa Shetani. Kitabu cha Yoeli kinatambulisha mwito wa kuamka katika mfano wa wanawali kumi, wakati kanisa la Waadventista wa Sabato la Laodikia linaamka na kutambua kwamba wamepotea.

Kitabu cha Yoeli kimejikita katika muktadha wa vizazi vinne.

Neno la Bwana lililomjia Yoeli mwana wa Pethuel.

Sikieni hili, enyi wazee; sikilizeni, enyi wote wenyeji wa nchi.

Je, jambo hili limewahi kutokea katika siku zenu, au hata katika siku za baba zenu?
Waambieni wana wenu habari zake, na wana wenu waambie wana wao, nao wana wao kizazi kingine. Kilichoachwa na parare kimeliwa na nzige; na kilichoachwa na nzige kimeliwa na ngarizo; na kilichoachwa na ngarizo kimeliwa na funza. Yoeli 1:1-4.

"Wazee" ni viongozi wa Kanisa la Waadventista Wasabato la Laodikia wakati wa kutiwa muhuri kwa wale mia na arobaini na nne elfu, na kutiwa muhuri kunakamilishwa wakati wa kumiminwa kwa Roho Mtakatifu. "Wazee" wamewakilishwa na Ezekieli kama "wazee wa kale."

Ndipo akaniambia, Mwanadamu, je! umeona wanayoyafanya wazee wa nyumba ya Israeli gizani, kila mtu katika chumba cha sanamu zake? Kwa maana wanasema, Bwana hatuoni; Bwana ameiacha nchi. Ezekieli 8:12.

Maandiko yaliyoongozwa na Roho yanaweka wazi kwamba kutiwa muhuri kulikotajwa katika Ezekieli sura ya tisa ni kitu kile kile kilichotajwa katika Ufunuo sura ya saba. Pia ni wazi kwamba "wazee wa kale" wa machukizo manne yanayozidi kuongezeka ya sura ya nane wanawakilishwa na idadi ya ishirini na tano. Wale "wazee wa kale" ishirini na watano ambao walipaswa kuwa walinzi wa kundi la Mungu, ndio wanaume wanaoabudu jua. Hao ndio wa kwanza kuhukumiwa. Katika muktadha wa patakatifu ambalo wanaligeuzia mgongo, wanawakilisha zamu mbili za makuhani kumi na wawili kila moja, pamoja na kuhani mkuu. Wakati wa sheria ya Jumapili, wanainama mbele ya jua na kukubali alama ya mnyama, wakithibitisha makubaliano yao na joka, mnyama na nabii wa uongo. Hao ishirini na tano walionyeshwa kwa mfano na mia mbili na hamsini katika uasi wa Kora, Dathani na Abiramu, ambao wanawakilisha muungano wa utatu ambao wale wanaume mia mbili na hamsini waliotoa uvumba waliungana nao. Vinara watatu wa uasi walikufa wakati nchi ilipofunua kinywa chake na kuwameza.

Musa akasema, Kwa haya mtajua ya kwamba Bwana amenituma kufanya matendo haya yote; kwa maana mimi sikuyafanya kwa moyo wangu. Kama watu hawa wakifa mauti ya kawaida ya watu wote, au kama wakikumbwa kwa namna ya kawaida ya watu wote; basi Bwana hakunituma. Lakini Bwana akifanya jambo jipya, na nchi ikafunua kinywa chake, ikawameza, pamoja na yote yaliyo yao, nao wakashuka wakiwa hai shimoni; ndipo mtajua ya kwamba watu hawa wamemchokoza Bwana.

Ikawa, alipomaliza kusema maneno haya yote, ardhi iliyokuwa chini yao ikapasuka; nayo nchi ikafungua kinywa chake, ikawameza wao, na nyumba zao, na watu wote waliokuwa upande wa Kora, pamoja na mali zao zote. Wao, pamoja na wote waliowahusu, wakashuka wakiwa hai shimoni, nayo nchi ikafunika juu yao; wakaangamia kutoka katikati ya kusanyiko.

Na Waisraeli wote waliowazunguka wakakimbia kwa sababu ya kilio chao; kwa maana walisema, "Nchi isije ikatumeza sisi pia." Kisha moto ukatoka kwa Bwana, ukawateteketeza wale watu mia mbili na hamsini waliotoa uvumba. Hesabu 16:28-35.

Uasi wa mwaka 1888 uliwakilishwa kwa mfano na uasi wa Kora, Dahan, Abiramu na wanaume 250 waliotoa uvumba. Wanaume 250 walikuwa wameunda muungano na shirikisho la mara tatu linalofikia sheria ya Jumapili wakati Marekani, mnyama wa nchi, inapofungua kinywa chake na kusema kama joka. Wakati huo, mvua ya mwisho inamiminwa bila kipimo, kama vile wale

wanaume 250 waliotoa uvumba walivyoangamizwa na moto ulioshuka kutoka mbinguni. Wanaume 250 wanawakilisha mfumo wa kidini wa uongo ambao unaangamizwa wakati wa kumwagiwa kwa mvua ya mwisho katika sheria ya Jumapili. Ardhi kufunguka juu ya Kora na wenzake ni tetemeko la ardhi la Ufunuo kumi na moja, linaloonyesha Marekani ikifungua kinywa chake na kusema kama joka. Moto uliposhuka kutoka mbinguni juu ya wale 250, uliakisi moto wa Eliya katika Mlima Karmeli, wakati wale manabii wa uongo waliuawa. Moto wa Eliya katika Mlima Karmeli unaambatana na sheria ya Jumapili, hivyo moto juu ya wale wanaume 250 ni moto wa sheria ya Jumapili wa mvua ya mwisho.

Sehemu katika Hesabu inayohusu uasi wa Kora inaambatana kinabii na uasi dhidi ya ujumbe wa Nchi ya Ahadi, kama ulivyowasilishwa na Yoshua na Kalebu. Uasi huo unawakilisha “siku ya uchokozi” ya kibiblia. Sehemu ya uasi wa Kora inasema, “mtajua ya kwamba watu hawa wamemchokoza Bwana.”

Ni wenye hekima ndio wanaoelewa, na wenye hekima wanapaswa kuelewa kwamba historia ya uasi wa Kora inapaswa kuhusishwa na uasi dhidi ya ujumbe wa Yoshua kuhusu Nchi ya Ahadi. Uasi huo ulitokea Kadeshi, na Kadeshi pamoja na uasi wa Kora ni uasi wa Uadventista wa Sabato wakati wa sheria ya Jumapili. Kora na watu 250 waliotoa uvumba, walikuwa kielelezo cha wale watu 25 waliolisujudia jua katika Ezekieli 8. Wazee wa kale katika Ezekieli 8 wanawakilisha ya nne kati ya machukizo manne yanayoongezeka, yanayotendeka Yerusalemu, ishara ya kanisa la Mungu.

Chukizo la kwanza ni sanamu ya wivu, la pili ni vyumba vya siri, la tatu ni kulilia Tamuzi, kisha wanaume ishirini na watano wanainama mbele ya jua. Kisha sura ya tisa inawatambua wale wanaougua na kulia kwa ajili ya machukizo, yaliyowakilishwa katika sura ya nane. Wale wanaougua na kulia hutwiwa muhuri na malaika anayepanda kutoka mashariki. Malaika ni mjumbe, na anawakilisha ujumbe.

Ujumbe wa kutiwa muhuri kutoka mashariki ni ujumbe wa upepo wa mashariki, ambao ni ujumbe wa Uislamu. Mara tu wale mia moja arobaini na nne elfu wanapotiwa muhuri, malaika waangamizaji huanza kazi yao, hapo hapo ambapo mstari wa nje wa unabii unafundisha kwamba 'uasi wa taifa hufuatiwa na uharibifu wa taifa.' Kabla hukumu haijakamilishwa juu ya wale wanaowakilishwa na Kora, waasi wanapelekwa nje ya Yerusalemu. Waovu wanaondolewa Yerusalemu, kwa kuwa si wenye haki wanaokimbia Yerusalemu.

Tena roho ikaniinua, ikanileta kwenye lango la mashariki la nyumba ya Bwana, linalotazama upande wa mashariki; na tazama, mlangoni pa lile lango walikuwapo watu ishirini na watano; miongoni mwao nikamwona Jaazaniah mwana wa Azur, na Pelatiah mwana wa Benaiah, wakuu wa watu.

Kisha akaniambia, Mwana wa mwanadamu, hawa ndio watu wanaopanga uovu, na wanaotoa mashauri maovu katika mji huu; wasemao, Si karibu; na tujenge nyumba; mji huu ni sufuria, nasi tu nyama.

Kwa hiyo tabiri juu yao, tabiri, Ee mwanadamu. Ndipo Roho ya Bwana ikaniangukia, akaniambia, Sema; Bwana asema hivi;

Hivi ndivyo mlivyosema, enyi nyumba ya Israeli; kwa maana nayajua mawazo yanayoingia mioyoni mwenu, yote pia. Mmeongeza waliouawa wenu katika mji huu, nanyi mmejaza mitaa yake kwa waliouawa. Kwa hiyo, Bwana MUNGU asema hivi: Waliouawa wenu mliowaweka katikati yake, hao ndio nyama, na mji huu ndicho chungu; lakini nitawatoa kutoka katikati yake. Mmeliogopa upanga; nami nitaleta upanga juu yenu, asema Bwana MUNGU. Nami nitawatoa kutoka katikati yake, na kuwatia mikononi mwa wageni, nami nitatekeleza hukumu kati yenu. Mtaanguka kwa upanga; nitawahukumu mpakani mwa Israeli; nanyi mtajua ya kuwa mimi ndimi Bwana. Mji huu hautakuwa chungu chenu, wala ninyi hamtakuwa nyama katikati yake; bali nitawahukumu mpakani mwa Israeli; nanyi mtajua ya kuwa mimi ndimi Bwana; kwa maana hamkutembea katika amri zangu, wala hamkutekeleza hukumu zangu, bali mmefanya sawasawa na desturi za mataifa yanayowazunguka.

Ikawa, nilipotabiri, Pelatia mwana wa Benaya akafa. Ndipo nikaanguka kifudufudi, nikalia kwa sauti kuu, nikasema, Aa Bwana Mungu! Je, utaangamiza kabisa mabaki ya Israeli? Ezekieli 11:1-13.

Yerusalemu husafishwa wakati wa sheria ya Jumapili, wakati ngano inapotenganishwa na magugu. Wanaume wanaowakilishwa na 25, au wanaume 250 wa Kora, wanapelekwa nje, mpakani mwa Yerusalemu, ili wafe. 25 ni idadi ya makuhani waliotumikia kwa wiki moja, na inapozidishwa mara kumi kuwa 250, inawakilisha kanisa la ulimwengu mzima, kwa kuwa kumi ni ishara ya ulimwengu mzima. Kanisa linalopigana hufafanuliwa kuwa kanisa linaloundwa na ngano na magugu, na kanisa lililoshinda linawakilisha kanisa lenye ngano tu.

Je, Mungu hana kanisa lililo hai? Ana kanisa, lakini ni kanisa linalopigana, si kanisa lililoshinda. Tunasikitika kwamba wapo washiriki wenye kasoro, kwamba kuna magugu katikati ya ngano. Yesu alisema: 'Ufalme wa mbinguni umefananishwa na mtu aliyepanda mbegu njema katika shamba lake; lakini watu walipolala, adui yake akaja, akapanda magugu kati ya ngano, akaenda zake.... Basi watumishi wa mwenye nyumba wakamjia, wakamwambia, Bwana, je, hukupanda mbegu njema katika shamba lako? Basi magugu yametoka wapi? Akawaambia, Adui ndiye aliyefanya haya. Watumishi wakamwambia, Basi wataka tuende tuyakusanye? Akasema, La; msije mnapokusanya magugu mkang'oa pamoja nayo ngano. Viacheni vyote vikue pamoja hata wakati wa mavuno; na wakati wa mavuno nitawaambia wavunaji, Yakusanyeni kwanza magugu, myafunge mafungu ili kuyachoma; bali ngano ikusanyeni muiweke ghalani mwangu.'

Katika mfano wa ngano na magugu, tunaona sababu kwa nini magugu hayakupaswa kung'olewa; ni ili ngano isije ikang'olewa pamoja na magugu. Maoni na hukumu za kibinadamu zingefanya makosa makubwa. Lakini kuliko kosa lifanywe, na jani moja tu la ngano ling'olewe, Bwana asema, 'Viacheni vyote vikue pamoja hata wakati wa mavuno;' ndipo malaika watakapoyakusanya magugu, ambayo yamekusudiwa kuangamizwa. Ingawa katika makanisa yetu yanayodai kuamini ukweli wa juu, wapo walio na kasoro na wanaokosea, kama magugu kati ya ngano, Mungu ni mwenye uvumilivu mwingi na subira. Anawakemea na kuwaonya wakoseao, lakini hawaangamizi wale wanaochelewa kujifunza somo analotaka kuwafundisha; hanyang'oi magugu kutoka miongoni mwa ngano. Magugu na ngano vitakua pamoja hadi mavuno; wakati ngano itakapokomaa kikamilifu na kukua, na kwa tabia yake

inapokomaa, itatofautishwa wazi kabisa na magugu.

"Kanisa la Kristo duniani litakuwa lisilo kamilifu, lakini Mungu haangamizi kanisa Lake kwa sababu ya kutokamilika kwake. Kumekuwa na kutakuwepo wale waliojaa bidii isiyo kwa maarifa, ambao wangependa kutakasa kanisa na kung'oa magugu katikati ya ngano. Lakini Kristo ametoa nuru maalum kuhusu jinsi ya kushughulikia wale wanaokosea, na wale wasioongoka kanisani. Hakupaswi kuchukuliwa hatua za msukumo wa ghafla, zenye bidii, za kukurupuka na washiriki wa kanisa katika kuwakatia ushirika wale wanaoweza kudhaniwa kuwa na kasoro za tabia. Magugu yataonekana miongoni mwa ngano; lakini kung'oa magugu, isipokuwa kwa njia aliyoiteua Mungu, kutafanya madhara zaidi kuliko kuwaacha peke yao. Wakati Bwana analeta kanisani wale walioongoka kweli, Shetani wakati huohuo analeta watu wasioongoka katika ushirika wa kanisa. Wakati Kristo anapopanda mbegu njema, Shetani anapanda magugu. Kuna mivuto miwili inayopingana inayowaathiri daima wakanisa. Mvuto mmoja unafanya kazi kwa ajili ya utakaso wa kanisa, na mwingine kwa kuwaharibu watu wa Mungu." Ushuhuda kwa Wahudumu, 45, 46.

Waovu hupelekwa nje ya Yerusalemu ili waangamizwe. Huondolewa wakati wa mavuno, ambao pia ni wakati ambapo ngano imekomaa, maana ni wakati huo ndipo ngano hukusanywa pamoja kama sadaka ya kutikisa ya malimbuko ya mikate miwili ya Pentekoste. Kuvunwa kwa malimbuko ya ngano ni mada mahsusi ya unabii wa Biblia. Kutenganishwa kwa ngano na magugu kunashughulikia mada hii hasa, na mifano mingi ya Kristo hutambua kiashiria hiki muhimu sana cha kinabii.

"Tena, mifano hii inafundisha kwamba hakutakuwa na muda wa rehema baada ya hukumu. Wakati kazi ya injili inapokamilika, hufuata mara moja utengano kati ya wema na waovu, na hatima ya kila kundi huthibitishwa milele." Christ's Object Lessons, 123.

Sadaka ya ngano ni wale mia arobaini na nne elfu, na malaika wa tatu hutenganisha ngano na magugu.

Kisha nikaona malaika wa tatu. Malaika aliyenisindikiza akasema, 'Neno lake la kuogopesha, na utume wake ni wa kutisha. Yeye ndiye malaika atakayechagua ngano kutoka kwa magugu, na kuutia muhuri au kuifunga ngano kwa ghala la mbinguni.' Mambo haya yanapaswa kuhusisha akili yote na uangalifu wote. Tena nikaonyeshwa ulazima wa wale wanaoamini kwamba tunapokea ujumbe wa mwisho wa rehema kujitenga na wale ambao kila siku wanapokea au kumeza makosa mapya. Nikaona kwamba wala vijana wala wazee hawapaswi kuhudhuria makusanyiko ya wale walio katika upotovu na giza. Malaika akasema, 'Acha akili ikome kutafakari mambo yasiyo na faida.' Manuscript Releases, juzuu ya 5, 425.

Malaika wa tatu hutia muhuri ngano na pia hutenganisha ngano na magugu. Malaika wa tatu anawakilisha sheria ya Jumapili, ambapo wanaume 25, wanaowakilisha uongozi wa kanisa la Waadventista Wasabato la Laodikia, wanapelekwa nje ya Yerusalemu na kuhukumiwa. Wakati huo kanisa linalopigana hubadilishwa kuwa kanisa linaloshinda.

Kazi hivi karibuni itafikia mwisho. Washiriki wa kanisa linalopigana ambao waliothibitisha uaminifu wao watakuwa kanisa lililoshinda. Katika kuangalia historia yetu ya nyuma, tukiwa

tumepitia kila hatua ya maendeleo hadi tulipo sasa, naweza kusema, Mungu asifiwe! Ninapooona kile ambacho Mungu ametenda, najawa na mshangao na imani thabiti ndani ya Kristo kama Kiongozi. Hatuna cha kuogopa kuhusu siku zijazo, ila tu tukisahau jinsi Bwana alivyotuongoza, na mafundisho yake katika historia yetu ya nyuma. General Conference Bulletin, Januari 29, 1893.

Mada ya kinabii kuhusu kutenganishwa kwa magugu na ngano ni mojawapo ya mada kuu katika unabii wa Biblia. Kitendo cha Kristo cha kusafisha hekalu ni mfano wa kazi hii; kilele chake hutokea wakati wa sheria ya Jumapili, kwa maana tunaona wale waliopaswa kuhukumiwa wakipelekwa kwenye mpaka wa Yerusalemu ili wafe.

Alipoanza Yesu huduma Yake ya hadharani, Alikisafisha Hekalu kutokana na unajisi wa kukufuru. Miongoni mwa matendo ya mwisho ya huduma Yake, moja lilikuwa kusafisha Hekalu kwa mara ya pili. Vivyo hivyo, katika kazi ya mwisho ya kutoa onyo kwa ulimwengu, miito miwili tofauti hutolewa kwa makanisa. Ujumbe wa malaika wa pili ni, 'Babeli imeanguka, imeanguka, mji ule mkuu, kwa sababu amewafanya mataifa yote kunywa mvinyo wa ghadhabu ya uasherati wake' (Ufunuo 14:8). Na katika kilio kikuu cha ujumbe wa malaika wa tatu sauti inasikika kutoka mbinguni ikisema, 'Tokeni ndani yake, watu wangu, msishiriki dhambi zake, wala msipokee mapigo yake. Kwa maana dhambi zake zimefika hata mbinguni, na Mungu amekumbuka maovu yake' (Ufunuo 18:4, 5). Ujumbe Teule, kitabu cha 2, 118.

Kanisa la ngano na magugu lipo hadi mzozo wa sheria ya Jumapili, wakati ambapo magugu yanaondolewa, si kwa nguvu za kibinadamu, bali kwa malaika wa tatu—anayewakilisha sheria ya Jumapili, lakini pia ujumbe wa mvua ya mwisho ambao kisha unapanuka kuwa kilio kikuu. Magugu ni kipengele cha ushuhuda wa kinabii, kama ilivyo kwa ngano. Maongozi ya Mungu hufikia sheria ya Jumapili, na malaika wa tatu analitakasa hekalu kwa mara ya pili. Alilitakasa tarehe 22 Oktoba 1844, na kutakaswa kwa hekalu kwa mara ya pili ni sheria ya Jumapili.

Vipengele vya nje vya historia vinavyopelekea sheria ya Jumapili ni kipengele kikuu cha ushuhuda wa kanisa linaloshinda, kama ilivyo kwa magugu, ngano na kufungwa kwa makundi hayo mawili. Ujumbe wa mwisho wa Ufunuo ni ule wa malaika watatu, nao unayateganisha na kuyafunga makundi hayo mawili, lakini ni muhimu kuona kwamba Dada White anabainisha kwamba ule "ujumbe wa mwisho" "huivisha mavuno." Ujumbe wa mwisho unaoivisha mavuno ni mvua ya mwisho, na hiyo ndiyo moto unaowafunga wale wanaume 250 "kama vifungu vya kuni kwa mioto ya maangamizi."

"Kwa Yohana zilifunuliwa mandhari zenye umuhimu wa kina na za kuisimua katika uzoefu wa kanisa. Aliona hali, hatari, mapambano, na ukombozi wa mwisho wa watu wa Mungu. Anaandika jumbe za kufunga ambazo zinapaswa kuiva mavuno ya dunia, aidha kama miganda kwa ghala la mbinguni au kama vifungu kwa ajili ya mioto ya maangamizo. Mada zenye umuhimu mkuu zilifunuliwa kwake, hasa kwa ajili ya kanisa la mwisho, ili wale watakaogeuka kutoka katika kosa na kuja kwenye kweli wapate kufundishwa kuhusu hatari na mapambano yaliyo mbele yao. Hakuna anayepaswa kuwa gizani kuhusu yale yanayokuja juu ya dunia." The Great Controversy, 341.

Usafishaji wake wa hekalu pia unaonyeshwa na kazi ya mtu wa ufagio wa uchafu ambaye Yohana Mbatizaji alimtambulisha kama Yule aliyefuata huduma yake. Yeye ndiye anayefagia takataka katika ndoto ya Miller.

“Bwana yuko karibu kufunua tofauti kati ya wenye haki na waovu; kwa maana ‘chombo chake cha kupuria kiko mkononi mwake, naye atasafisha kabisa sakafu yake, na kukusanya ngano yake ghalani mwake; bali atayateketeza makapi kwa moto usiozimika.” Review and Herald, Novemba 8, 1892.

Isaya anatajwa na Dada White, alipobainisha kwamba mwaka 1849 Bwana alikuwa amenyoosha mkono wake mara ya pili ili kukusanya mabaki ya watu Wake, na Isaya pamoja na Dada White wanatambua mkusanyiko wa mwisho wa elfu mia moja arobaini na nne. Mchakato wa kukusanya unajumuisha kutawanywa na kukusanywa kunakowakilishwa kama kukatishwa tamaa kwa mara ya kwanza, ambako hupelekea kukusanywa mwishoni mwa muda wa kusubiri. Kila kipengele kati ya hivi vya kutiwa muhuri kwa elfu mia moja arobaini na nne ni mada maalumu ya unabii wa Biblia. Historia ya nje ambayo Bwana hutumia kama chombo chake kuhitimisha dhambi imewakilishwa katika Danieli 11:11; na mkusanyiko wa mwisho unapatikana katika Isaya 11:11; na mwisho wa muda wa kusubiri unapatikana katika Ufunuo 11:11; na utenganisho wa ngano na magugu katika sheria ya Jumapili uko katika Ezekieli 11:11:

Mji huu hautakuwa chungu chenu, wala ninyi hamtakuwa nyama katikati yake; bali nitawahukumu mpakani mwa Israeli. Ezekieli 11:11.

Katika Yoeli, "divai mpya" imekatwa kutoka kwa wazee wa kale waliopaswa kuwa walinzi wa mahali patakatifu. Ujumbe wa Mwito wa Usiku wa Manane ni ile divai mpya ya Yoeli, na moto unaoshuka wakati wa sheria ya Jumapili umefananishwa na moto wa Pentekoste. Moto huo unawakilisha ujumbe, ambao ni ile divai mpya, lakini pia ni ule ujumbe unaowaangamiza wanaume mia mbili na hamsini waliotoa uvumba. Kanisa la Waadventista Wasabato la Laodikia linakoma wakati wa sheria ya Jumapili, kwa maana ni hapo ndipo moto unamiminwa bila kipimo na kuwaangamiza wanaume mia mbili na hamsini waliotoa uvumba; hivyo unaharibu mfumo wao wa ibada.

Ikiwa Kanisa la Waadventista wa Sabato lingekuwa mwaminifu wakati wa sheria ya Jumapili, serikali ya Marekani kwa nguvu na uwezo wake itakifunga. Ikiwa si mwaminifu, litabadilisha tu jina lake kuwa Kanisa la Waadventista wa Siku ya Kwanza au mfano mwingine unaofanana kwa karibu. Iwe ni lenye haki au lisilo na haki, Kanisa la Waadventista wa Sabato haliendi zaidi ya sheria ya Jumapili. Ushuhuda wa kinabii unatambua kwamba Uadventista umekataa ujumbe wa njia za kale mnamo 9/11, na hizo njia za kale zinaelekea kwenye mlango uliofungwa wakati wa sheria ya Jumapili. Wanaume ishirini na watano waliwakilishwa katika kifungu cha Ezekieli na "Yaazania mwana wa Azuri, na Pelatia mwana wa Benaya, wakuu wa watu."

Majina yao yanadai tabia za watu wa Mungu, lakini ni madai tu. Jaazaniah maana yake Mungu husikia, naye ni mwana wa Azur, ambalo maana yake ni kusaidia na kulinda. Dada White anasema wale wanaume 25 walitakiwa kuwa walinzi, kama inavyowakilishwa na "Azur." Mwanawe anadai "kumsikia" Mungu, lakini yeye ni wa kundi ambalo, wakiona, hawaoni; na wakisikia, hawasikii.

Pelatiah maana yake ni aliyeokolewa na Mungu, na baba yake “Benaiah,” maana yake Mungu amejenega. Ezekiel alipomaliza ujumbe wake wa onyo, Pelatiah alikufa.

Mji huu hautakuwa sufuria yenu, wala ninyi hamtakuwa nyama katikati yake; bali nitawahukumu mpakani mwa Israeli; nanyi mtajua ya kuwa mimi ni Bwana; kwa maana hamkuenenda katika amri zangu, wala hamkutekeleza hukumu zangu, bali mmetenda sawasawa na desturi za mataifa waliowazunguka. Ikawa, nilipokuwa ninatabiri, Pelatiah mwana wa Benaiah akafa. Ndipo nikaanguka kifudifudi, nikalia kwa sauti kuu, nikasema, Aa Bwana Mungu! Je, utaangamiza kabisa mabaki ya Israeli? Ezekieli 11:11-13.

Pelatiah alikufa kwa kilio kikuu cha Ezekieli. Ngano ilikufa mtaani tarehe 18 Julai 2020, katika utimilifu wa Ufunuo 11. Ngano ni Musa na Eliya, mwandishi wa kwanza wa Neno la Mungu, na ahadi ya kuja kwa Eliya ndiyo kauli ya mwisho katika Agano la Kale. Alfa na Omega wanauawa katika mtaa wa Sodoma na Misri, lakini wanafufuliwa mwaka 2024, kama inavyoonyeshwa katika Ufunuo 11:11. Walipokuwa wamekufa, Sodoma na Misri walifurahi. Ezekieli anaweka kifo cha Pelatiah katika wakati wa mabaki anaposema, "Aa Bwana Mungu! Je, utafanya mwisho kabisa wa mabaki ya Israeli?" Sodoma ni Kanisa la Waadventista wa Sabato katika wakati wa mabaki, kulingana na Isaya.

Sikieni, enyi mbingu, nawe nchi, utie sikio; kwa maana Bwana amenena: Nimewalea na kuwakuza wana, nao wameniasi. Ng’ombe humjua mmiliki wake, na punda hori la bwana wake; bali Israeli hajui, watu wangu hawatambui.

Ah taifa lenye dhambi, watu waliolemewa na uovu, uzao wa watenda maovu, watoto waharibifu: wamemwacha Bwana, wamemghadhibisha Mtakatifu wa Israeli, wamerudi nyuma. Mbona mpigwe tena? Mtaasi zaidi na zaidi; kichwa chote kinaumwa, na moyo wote umezimia. Tangu wayo wa mguu hata kichwani hamna afya ndani yake; bali majeraha, na michubuko, na vidonda vimeoza; havijafungwa, wala kufungwa kwa bandeji, wala kulainishwa kwa marhamu. Nchi yenu imekuwa ukiwa, miji yenu imeteketezwa kwa moto; nchi yenu, wageni huila mbele ya macho yenu, nayo imekuwa ukiwa, kama iliyoangamizwa na wageni. Na binti Sayuni ameachwa kama kibanda katika shamba la mizabibu, kama kibanda katika shamba la matango, kama mji uliowekewa mzingiro.

Kama Bwana wa majeshi asingetuachia masazo madogo sana, tungalikuwa kama Sodoma, na tungalifanana na Gomora. Sikieni neno la Bwana, enyi wakuu wa Sodoma; sikilizeni sheria ya Mungu wetu, enyi watu wa Gomora. Isaya 1:2-10.

Musa na Eliya wanauawa katika Sodoma na Misri wakati wa kipindi cha salio. Misri ni ishara ya utawala wa serikali uliopotoka, na Sodoma ya utawala wa kanisa uliopotoka. Pelatia mwana wa Benaya anakufa wakati wa sheria ya Jumapili, ambayo Isaya anaihusianisha na siku ya uchokozi ya kibiblia, ambayo ni ama mwaka 1863 au sheria ya Jumapili. Pelatia mwana wa Benaya anawakilisha mfano bandia wa wale wanaousikia kwa hakika Neno la Mungu. Katika wakati wa salio, wale wanaowakilishwa na Musa na Eliya wanauawa kisha kufufuliwa. Ufufuo huo ulianza kwa sauti ya jangwani mwezi Julai 2023. Kuanzia 2024, utengano wa mwisho wa ngano na magugu umekuwa ukiendelea.

Wakati wa sheria ya Jumapili, Kanisa la Waadventista wa Sabato litajua kwamba limepotea.

Mji huu hautakuwa chungu chenu, wala hamtakuwa nyama iliyo katikati yake; bali nitawahukumu mpakani mwa Israeli; nanyi mtajua ya kuwa mimi ndimi Bwana; kwa maana hamkutembea katika amri zangu, wala hamkutekeleza hukumu zangu, bali mmetenda sawasawa na desturi za mataifa yanayowazunguka. Ikawa nilipokuwa ninatabiri, Pelatia mwana wa Benaya akafa. Ezekieli 11:11-13.

Kifo cha Pelatia, ambaye jina lake linamaanisha amekombolewa na Mungu, kinamaanisha katika muktadha, kukabidhiwa kwa mauti, kwa wakati uleule ambapo wafanyakazi wa saa ya kumi na moja wanakombolewa kutoka mkononi mwa mfalme wa kaskazini katika aya ya arobaini na moja ya Danieli sura ya kumi na moja. Pelatia anakabidhiwa mkononi mwa mfalme wa kaskazini wakati wa sheria ya Jumapili. Pelatia, mwana wa Benaya, maana yake “kile ambacho Mungu amejenga.” Katika wakati hasa ambapo Mungu amejenga tena hekalu, ili kuliinua kama kanisa linaloshinda wakati wa sheria ya Jumapili, wale wanaowakilishwa na Pelatia wanakabidhiwa kwa mauti, kwani badala ya kushiriki katika kazi ya kujenga upya mahame ya kale, walikuwa wakijijengea kaburi la Tobia. Pelatia anawakilisha hali ambayo Isaya anaiita kutoka kichwa hadi mguu, mwili uliolemewa kabisa na dhambi. Mwili huo ni kanisa la Waadventista wa Sabato la Laodikia mwishoni mwa vizazi vinne vya uasi unaoendelea kuongezeka, ambao Isaya anaeleza kama uasi unaozidi kuongezeka anaposema, “wameasi zaidi na zaidi.” Katika mchakato wa kujaribu wa mwisho ulioanza mwaka 2024, ngano inakuwa imekufa kwa siku tatu na nusu, kisha inafufuliwa, na wakati huo watatambua kwamba Bwana ndiye Mungu.

Kwa hiyo tabiri, uwaambie, Hivi asema Bwana Mungu; Tazama, enyi watu wangu, nitayafungua makaburi yenu, na kuwafanya mtoke katika makaburi yenu, nami nitawaingiza katika nchi ya Israeli. Nanyi mtajua ya kuwa mimi ni Bwana, nitakapokuwa nimeyafungua makaburi yenu, enyi watu wangu, na kuwatoa kutoka katika makaburi yenu, nami nitatia roho yangu ndani yenu, nanyi mtaishi, nami nitawaweka katika nchi yenu wenyewe; ndipo mtakapojua ya kuwa mimi, Bwana, nimenena, nami nimetenda, asema Bwana. Ezekieli 37:12-14.

Ukuhani bandia, wanaowakilishwa na 25 wakati wa sheria ya Jumapili, ndipo watakapojua kwamba Bwana ndiye Mungu. Ngano hutambua kwamba Bwana ndiye Mungu mwaka 2024, na magugu hutambua jambo hilo wakati wa sheria ya Jumapili, wakati ambapo imechelewa. Kipindi hicho kinaanza na kaburi na ufufuo, na kinaishia na kaburi bila ufufuo. Ngano mwanzoni humjua Mungu, anapotimiza ufufuo wa Ufunuo kumi na moja, na magugu hutambua wakati wa tetemeko la ardhi la sheria ya Jumapili lililotajwa katika sura hiyo hiyo. Kati ya alama hizo mbili za njia, mchakato wa majaribu ya mvua ya mwisho huleta makundi yote mawili kukomaa kwa ajili ya mavuno.

Ujumbe wa Yoeli ni wimbo wa shamba la mizabibu, lakini suala la kwanza analoliibua ni iwapo watu wanaweza kutambua siku za mwisho kwa zile za zamani. “Wazee” katika Yoeli hawakuweza kufanya hivyo, maana mwito wa kuamka unapowasili usiku wa manane, wanakatiliwa mbali—wametemwa kutoka kinywani mwa Bwana, pale pale ambapo mnyama wa nchi hufungua kinywa chake kunena, ambapo ndiko pia punda wa Balaamu alinena, na ambako baba yake

Yohana Mbatizaji alinena.

Hukumu juu ya "wazee wa kale" inategemea swali iwapo hili limetokea katika siku za mababu zenu? Kifungu hiki kinaanza kwa kusema, "Sikieni hili." Kisha kinawasilisha mashahidi wawili, mmoja ni wa vizazi vinne vya watu na mwingine ni wa aina nne za wadudu. Kisha wanaamshwa kwa Kilio cha Usiku wa Manane, ili tu wagundue kwamba wameachwa kando kama watu wa agano walioteuliwa na Mungu. Hawaachiwi kando kwa sababu hawakuwa na divai; wanaachwa kando kwa sababu wana divai isiyo sahihi. Katika mfano wa wanawali kumi, divai mpya ya Yoeli ni mafuta.

Wokovu wao unategemea iwapo watapokea "divai mpya" ya ujumbe wa mvua ya masika. "Wazee wa zamani na wa kale" pia wanaonyeshwa na Isaya kama "walevi wa Efraimu", na Efraimu hawakilishwi miongoni mwa waliotiwa muhuri katika Ufunuo sura ya saba. Anabadilishwa na ndugu yake Manase. Ni vigumu kupata mfalme mwovu zaidi kuliko Manase, lakini yeye ndiye anayechukua nafasi ya walevi wa Efraimu.

"Wale ambao hawahuzuniki kwa sababu ya kushuka kwao kiroho, wala hawaombolezi kwa ajili ya dhambi za wengine, wataachwa bila muhuri wa Mungu. Bwana anawapa amri wajumbe wake, wale watu wenye silaha za kuua mikononi mwao: 'Piteni mjini nyuma yake, mkaipige; jicho lenu lisione huruma, wala msisikitike; mkatue kabisa mzee, na kijana, na mwanamwali, na watoto wachanga, na wanawake; ila msimkaribie mtu yeyote mwenye alama; na muanzie hapa patakatifu pangu. Basi wakaanza na wazee waliokuwa mbele ya nyumba.'"

Hapa tunaona kwamba kanisa—patakatifu pa Bwana—ndilo la kwanza kuhisi pigo la ghadhabu ya Mungu. Wale wazee, ambao Mungu aliwapa nuru kuu na ambao walikuwa wamesimama kama walinzi wa maslahi ya kiroho ya watu, waliisaliti amana yao. Walikuwa wamechukua msimamo kwamba hatupaswi kutazamia miujiza na udhihirisho ulio dhahiri wa nguvu za Mungu kama siku za kale. Nyakati zimebadilika. Maneno haya yanaimarisha kutokuamini kwao, nao husema: Bwana hatatenda mema, wala hatatenda mabaya. Yeye ni mwenye rehema mno kiasi kwamba hawezi kuwatembelea watu wake kwa hukumu. Hivyo 'Amani na salama' ni kilio cha watu ambao hawatapaza tena sauti yao kama tarumbeta kuwaonyesha watu wa Mungu maasi yao, na nyumba ya Yakobo dhambi zao. Hawa mbwa bubu waliokataa kubweka ndio wanaopokea kisasi cha haki cha Mungu aliyechukizwa. Wanaume, wanawali, na watoto wadogo wote wanaangamia pamoja.

Machukizo yaliyowafanya waaminifu kuugua na kulia yalikuwa yale tu yaliyoweza kutambuliwa na macho yenye mipaka ya kibinadamu; lakini dhambi mbaya zaidi, zile zilizochochea wivu wa Mungu aliye safi na mtakatifu, hazikufunuliwa. Mchunguzi mkuu wa mioyo anajua kila dhambi ifanywayo kwa siri na watenda maovu. Watu hawa hujiona wako salama katika udanganyifu wao, na kwa sababu ya Uvumilivu Wake husema kwamba Bwana haoni, kisha hutenda kana kwamba ameitelekeza dunia. Lakini Yeye atagundua unafiki wao na atazifichua mbele ya wengine zile dhambi walizokuwa waangalifu sana kuzificha.

Hakuna lolote kati ya ubora wa cheo, hadhi, au hekima ya kidunia, wala nafasi katika utumishi mtakatifu, linaloweza kuwalinda watu wasisaliti kanuni wanapoachwa kufuata mioyo yao ya udanganyifu. Wale waliodhaniwa kuwa wenye stahili na wenye haki huonekana kuwa vinara

wa uasi wa imani, na kuwa mifano ya kutojali na ya kutumia vibaya rehema za Mungu. Mkondo wao mwovu Yeye hatouvumilia tena, na katika hasira Yake anawatendea bila huruma.

Ni kwa kusita kwamba Bwana huondoa uwepo wake kwa wale ambao wamebarikiwa kwa nuru kuu na ambao wamehisi nguvu ya neno katika kuwahudumia wengine. Waliwahi kuwa watumishi wake waaminifu, waliojaliwa uwepo wake na uongozi wake; lakini walimwacha Yeye, wakawapotosha wengine, na hivyo wakawekwa chini ya ghadhabu ya Mungu. Shuhuda, juzuu ya 5, uk. 211, 212.

Yoeli anazungumza na uongozi wa Kanisa la Waadventista wa Sabato la Laodikia anapotambua “wazee,” lakini Yoeli pia anazungumza na wasioelimika, kama Isaya anavyowaita wale wanaotofautishwa na walioelimika. Yoeli anazungumza na wale wazee wanaoinamia jua katika Ezekieli sura ya nane, na ambao ndio wa kwanza kuhukumiwa katika sura ya tisa. Pia anawahutubia walei wa Kanisa la Waadventista wa Sabato la Laodikia anaposema, “Sikilizeni haya, enyi wazee, na yatilieni sikio, enyi wakazi wote wa nchi.”

Wanaume 25 katika sura ya nane wanahusishwa na sheria ya Jumapili, ambako wanasujudia jua wakiwa wamegeuzia mgongo patakatifu. Wao ni “fungu la kumi” la uasi wa wale 250, walioungana na Kora, Dathani na Abiramu. Hao wanaume 25 ni ishara ya uasi uliorudiwa, kulingana na ilhamu ya mwaka 1888, ambao uliokuwa kielelezo cha uasi wa uongozi wa kanisa la Waadventista Wasabato la Laodikia wakati wa 9/11, kuanzia 9/11 hadi sheria ya Jumapili. Wanawakilisha “fungu la kumi” la uasi katika kipindi kilekile ambacho Isaya katika sura ya sita anawatambua wenye hekima kama “fungu la kumi” lenye kiini ndani yake.

Yoeli ni tangazo kwa Uadventista kwamba mlango wa rehema yao umefungwa, kwa kuwa wamekijaza kikombe chao cha muda wa rehema kwa dhambi, na kujaa huko kunaonyeshwa kama ugonjwa kutoka kichwa chao hadi vidole vya miguu yao, kuonyesha kwamba ujumbe wa mvua ya masika umekatwa vinywani mwao. Isaya anaeleza ukweli huo huo katika sura ya ishirini na tisa.

Kaeni, mshangae; pigeni kelele, liaeni; wamelewa, si kwa divai; wanayumba-yumba, si kwa pombe kali. Kwa maana Bwana amemimina juu yenu roho ya usingizi mzito, naye amefumba macho yenu; manabii wenu na wakuu wenu, waona maono, amewafunika. Na maono ya wote yamekuwa kwenu kama maneno ya kitabu kilichotiwa muhuri, ambacho watu humkabidhi aliye na elimu, wakisema, Tafadhali, kisome; naye husema, Siwezi; maana kimetiwa muhuri. Na kitabu hicho hupewa yeye asiye na elimu, huku wakisema, Tafadhali, kisome; naye husema, Mimi si msomi.

Kwa hiyo Bwana akasema, Kwa kuwa watu hawa wanakaribia kwa kinywa chao, na kwa midomo yao huniheshimu, lakini wameuondoa moyo wao mbali nami, na kunicha kwao kunafundishwa kwa agizo la wanadamu: Kwa hiyo, tazama, nitaendelea kutenda kazi ya ajabu miongoni mwa watu hawa, naam, kazi ya ajabu na ya kushangaza; kwa kuwa hekima ya wenye hekima wao itapotea, na ufahamu wa wenye busara wao utafichwa. Ole wao wanaotafuta kwa kina ili kuficha shauri lao kwa Bwana, na matendo yao yako gizani, nao husema, Ni nani atuonaye? na ni nani anatumia? Hakika kugeuzi kwenu mambo juu chini kutahesabiwa kama udongo wa mfinyanzi; kwa maana je, kitu kilichotengenezwa kitamwambia yeye

aliyekitengeneza, Hakunifanya? au je, kitu kilichoumbwa kitamwambia yeye aliyekiumba, Hana ufahamu? Isaya 29:9-16.

"Uelewa" wa wenye hekima unategemea kufunuliwa kwa Neno la kinabii la Mungu. Wale waliofundishwa katika taasisi zilizopotoka za Uadventista hawawezi kusoma kitabu cha unabii, na wanamshutumu Mungu kwa kutokuwa na uelewa. Unabii unapofunuliwa, hawawezi kuuelewa, hivyo wanamshutumu Mungu kuwa ndiye asiye na uelewa, na kwa kufanya hivyo wanageuza mambo juu chini. Walioelimika na wasioelimika wa Uadventista hawawezi kuelewa unabii unaofunuliwa kabla tu ya kufungwa kwa rehema, na kitabu cha Yoeli kinaagiza "wazee" wasikie, lakini wao ni kundi ambalo, wakisikia, hawasikii, na wakiona, hawaoni.

Kiini hasa cha uasi wao kinaonyeshwa katika kushindwa kwao kumtambua Kristo kuwa wa kwanza na wa mwisho. Huu ndio muktadha wa sura ambapo swali linaulizwa, "Je, jambo hili limewahi kutokea katika siku zenu, au hata katika siku za baba zenu?"

Je, kulikuwa na wakati katika historia ya baba zenu ambapo watu waliamka kwa Mwito wa Usiku wa Manane, lakini wakagundua kwamba ni wanawali wapumbavu? "Wazee" wanaamriwa "waamke," kama walivyoamriwa Wafuasi wa Miller katika mkutano wa kambi wa Exeter mwaka 1844. Mfano wa wanawali kumi ni mfano wa uzoefu wa watu wa Waadventista ambao ulitimia kwa herufi katika historia ya Wafuasi wa Miller, na utatimia tena kwa herufi katika siku za mwisho. Kutoweza kwa Uadventista wa Wasabato wa Laodikia kutambua kwamba historia ya msingi ya kanisa lao inajirudia katika siku za mwisho, kunasisitiza kanuni ya kinabii ambayo ndiyo ufunguo unaofungua ujumbe wa kinabii. Si tu kanuni ya kibiblia, bali pia kiini cha Ufunuo wa tabia ya Yesu Kristo ambacho hufunuliwa kabla tu ya muda wa rehema kufungwa.

Yoeli anauliza, "Je, jambo hili limekuwa katika siku zenu, au hata katika siku za baba zenu?" Au yaweza kuulizwa, "Katika siku za baba zenu, je, kulikuwa na mchakato wa kujaribu uliotenganisha watu wa agano jipya na watu wa agano la kale?" Kulikuwa, na utenganisho huo ulitekelezwa kwa ujumbe wa kinabii uliowakilishwa kama mafuta katika mfano. "Je, jambo hili limekuwa katika siku zenu au siku za baba zenu" ilitambulisha mara moja kwamba kilichotokea katika siku za baba zao kilikuwa mwamko baada ya vizazi vinne vya uharibifu unaozidi kuongezeka, kama inavyowakilishwa na amri ya kuutuma ujumbe huo katika vizazi vinne, na kwa wadudu wanne wa uharibifu unaoongezeka. Yoeli ni tangazo la hukumu dhidi ya kanisa lililorudi nyuma na lililoasi wakati wa Kilio cha Usiku wa Manane. Hakuna kanisa katika historia takatifu lililopinga nuru kubwa zaidi kuliko Kanisa la Waadventista Wasabato. Ishara ya aina hiyo ya uasi dhidi ya kweli inawakilishwa na "Kapernaumu."

Tutaendelea katika makala ijayo.

Huko Kapernaumu Yesu alikaa katikati ya safari Zake za kwenda na kurudi, na pakaja kujulikana kama 'mji Wake mwenyewe.' Ulikuwa kando ya Bahari ya Galilaya, na karibu na mipaka ya tambarare nzuri ya Genesareti, kama si juu ya tambarare hiyo kabisa. Tamaa ya Vizazi Vyote, 252.

Miongoni mwa wale wanaokiri kuwa watoto wa Mungu, ni uvumilivu mdogo kiasi gani umeonyeshwa, maneno ya uchungu mangapi yamesemwa, na shutuma kali nyingi kiasi gani zimetolewa dhidi ya wale wasio wa imani yetu. Wengi wamewaona wale wa makanisa mengine kama wenye dhambi wakuu, ilhali Bwana hawaoni hivyo. Wale wanaowaangalia hivyo wanachama wa makanisa mengine, wanahitaji kujinyenyekesha chini ya mkono wa Mungu mwenye nguvu. Wale wanaohukumiwa na watu hao huenda wamepata nuru ndogo tu, fursa chache na haki maalum chache. Kama wangelikuwa na nuru ambayo wengi wa washiriki wa makanisa yetu wamekuwa nayo, huenda wangeendelea kwa kasi kubwa zaidi, na kuiwakilisha imani yao kwa ulimwengu kwa njia bora zaidi. Kuhusu wale wanaojisifu kwa nuru yao, ilhali wanashindwa kuenenda ndani yake, Kristo asema, 'Lakini nawaambia, Itakuwa afadhali kwa Tiro na Sidoni siku ya hukumu kuliko kwenu. Na wewe, Kapernaumu [Waadventista Wasabato, waliopata nuru kuu], uliyetukuzwa mpaka mbinguni [kwa upande wa upendeleo], utashushwa hata kuzimu; kwa kuwa kama miujiza yenye nguvu iliyotendeka kwako ingalitendeka Sodoma, ingalikuwa imesimama hata leo. Lakini nawaambia, ya kwamba itakuwa afadhali kwa nchi ya Sodoma siku ya hukumu, kuliko kwako.' Wakati huo Yesu akajibu akasema, 'Nakushukuru, Ee Baba, Bwana wa mbingu na nchi, kwa kuwa umeficha mambo haya kwa wenye hekima na wenye busara [katika makadirio yao wenyewe], ukayafunua kwa watoto wachanga.'

'Na sasa, kwa kuwa mmefanya matendo haya yote, asema Bwana, nami niliwaambia, nikiamka mapema na kunena, lakini hamkusikia; nikawaita, lakini hamkujibu; kwa hiyo nitatenda kwa nyumba hii, iitwayo kwa jina langu, ambayo mnaitumainia, na kwa mahali pale nilipowapa ninyi na baba zenu, kama nilivyotenda huko Shilo. Nami nitawatupa mbali na macho yangu, kama nilivyowatupa ndugu zenu wote, naam, uzao wote wa Efraimu.'

Bwana ameanzisha miongoni mwetu taasisi za umuhimu mkubwa, nazo zinapaswa kuendeshwa, si kama taasisi za kidunia zinavyoendeshwa, bali kwa utaratibu wa Mungu. Zinapaswa kuendeshwa kwa kuzingatia utukufu wake peke yake, ili kwa njia zote nafsi zinazopotea ziokolewe. Kwa watu wa Mungu ushuhuda wa Roho umewafikia, na bado wengi hawajazingatia makemeo, maonyo, na mashauri.

'Sikieni sasa hili, enyi watu wapumbavu wasio na ufahamu; wenye macho, lakini hawaoni; wenye masikio, lakini hawasikii: Je, hamniogopi mimi? asema Bwana; je, hamtetemeki mbele ya uso wangu, mimi niliyeweka mchanga kuwa mpaka wa bahari kwa amri ya milele, ili bahari isiupite; na ijapokuwa mawimbi yake hujivurumisha, hayawezi kushinda; ijaponguruma, hayawezi kuupita? Lakini watu hawa wana moyo wa ukaidi na uasi; wameasi na wameondoka. Wala hawasemi mioyoni mwao, na tumche sasa Bwana Mungu wetu, atupaye mvua, ya kwanza na ya vuli, kwa majira yake; hutuwekea majuma yaliyowekwa ya mavuno. Maovu yenu yamegeuza mbali mambo haya, na dhambi zenu zimewazuia mema kuwafikia. . . . Hawahukumu kesi, kesi ya yatima, lakini wanastawi; wala haki ya wahitaji hawaihukumu. Je, nisyawaadhibu kwa mambo haya? asema Bwana; je, nafsi yangu isilipize kisasi juu ya taifa kama hili?'

Je, Bwana atalazimishwa kusema, 'Usiombe kwa ajili ya watu hawa, wala usipaze kilio wala dua kwa ajili yao, wala usifanye maombezi kwangu; kwa maana sitakusikiliza?' 'Kwa hiyo

mavua yamezuliwa, wala kumekuwa hakuna mvua ya masika. . . . Je, hutaniita tangu sasa, Baba yangu, wewe ndiwe kiongozi wa ujana wangu?' Review and Herald, Agosti 1, 1893.